

MAATSCAPPELIJKE GEVOLGEN VAN DE ACHTERUITGANG IN DE VISSERIJ

Framian
LEI
Symbeyond Research Group

DOELSTELLING

- **Economische, sociale en culturele gevolgen van de achteruitgang van de visserij en visserijketens op gemeentelijk niveau in kaart brengen en**
- **Voorstellen te doen voor flankerend beleid.**

METHODE VAN ONDERZOEK

Enquêtes en **respons**

• Actieve kottereigenaren	307	119
• Gemeenten	23	14
• Oud-opvarenden	283	81
• Visserijbestuurders	63	21
• IJsselmeervissers	50	18

TYPEN VRAGEN

- **Toekomstvisie**
 - m.b.t. de ondervraagde zelf en de visserij.
- **Waarneming**
 - vragen, stellingen en algemene uitspraken;
- **Gemeenschapsgevoel**
 - ca. één derde van de vragen
- **Feiten**

ALGEMENE SITUATIE

22 visserijgemeenten, excl. Den Haag

- **Bevolking** 526.000
- **Beroepsbevolking** 214.000
- **Werkgelegenheid** 165.000
- **Bevolking** < 10.000 tot > 60.000
- **Economie** 72% diensten en 2% primair
- **Totaal visserijsector** 8.400 FTE / 10.000 banen
 - **Vloot** 1.400 banen

WERKGELEGENHEID - VISSERIJSECTOR

	Oost	West	Zuid	Totaal	FTE
Kottervloot	362	642	188	1.470	1.470
Trawlervloot		539		539	465
Verwerking	1.916	3.066	894	6.387	5.214
Afslagen	159	273	63	651	283
Schelpdieren			280	300	271
Toelevering	35	475	55	700	700
Totaal				10.047	8.403

WERKGELEGENHEID - VLOOT

Provincie	Gemeente	Totaal	Visserij	Aandeel
Flevoland	Urk	4,700	350	7.4%
Friesland	Dongeradeel	8,000	45	0.6%
	Harlingen	5,100	43	0.8%
	Overige		58	
Groningen	De Marne	2,300	109	4.7%
	Overige		23	
N. Holland	Den Helder	21,200	79	0.4%
	Den Oever	1,500	135	9.0%
	Texel	5,200	100	1.9%
	Overige		19	
Z. Holland	Goedereede	3,500	210	6.0%
	Overige		57	
Zeeland	Vlissingen	16,600	89	0.5%
	Overige		83	
Nederland	Totaal		1,399	

KOTTEREIGENAREN (%)

	Mee eens	Neutraal	Mee oneens
VISSERIJGEMEENSCHAP			
Ik woon in een hechte visserijgemeenschap.	45	20	35
Het is hier een vissersdorp en dat zal het hopelijk ook altijd blijven.	63	20	18
Wij maken deel uit van een prachtige visserstraditie.	76	14	10
Het is hier eigenlijk nooit een vissersdorp geweest.	17	8	75
Ik vind stoppen met vissen een afgang.	42	16	43
De visserijgemeenschap is minder geïsoleerd dan vroeger.	61	19	21
HUIDIGE SITUATIE			
De schwung is er uit.	59	23	18
Op verjaardagen ben ik een van de weinige actieve vissers.	48	19	32
Ik kan mijn verhaal niet meer kwijt.	20	22	58
Ik vind ex-vissers niet interessant om mee om te gaan.	19	12	69
Ex-vissers lopen met hun ziel onder de arm.	32	27	40
WAARNEMING			
Er zijn merkbaar minder vissers.	70	12	18
Gesaneerde vissers zie je niet meer.	48	18	33
Ik merk er niet veel van.	11	16	65

TOEKOMSTVISIE - EIGENAREN

Liefde voor het vak en familiebedrijf / -traditie

Geloof in eigen bedrijf en toekomst

Moeite met stoppen

Opvolgers vaak aanwezig – hoop dat ze doorgaan

Bezig met kostenbeheersing

Bereid tot investeren (nieuw vistuig)

Steun van de bank verwacht

OUD-OPVARENDEN -1

Vetrek uit de visserij: sanering, werk aan wal, privé redenen

Eigen besluit, niet eruit gezet.

Binding met de visserij blijft.

Verhuizen hoeft niet

75% direct elders aan de slag

OUD-OPVARENDEN - 2

Reactie van de omgeving

	Positief	Neutraal	Negatief
Hoe heeft uw gezin gereageerd op uw vertrek uit de visserij?	64%	28%	8%
Hoe reageerde uw directe omgeving op uw vertrek uit de visserij?	36%	50%	14%
Hoe kijken nu uw toenmalige collega's naar uw vertrek uit de visserij?	45%	8%	47%

Oordeel achteraf

Hoe oordeelt u achteraf over uw vertrek uit de visserij?	Ik was erg graag blijven vissen.	33%
	Ik heb er goed aan gedaan om te stoppen.	63%
	Het maakt eigenlijk niet uit.	4%

Over visser worden

	Ja	Nee
Zou u nu opnieuw visser willen worden?	32%	68%
Heeft u kinderen of kleinkinderen die aan boord van vissersschepen werken?	8%	92%
Zou u uw kinderen of kleinkinderen aanbevelen om het beroep van visser te kiezen?	12%	88%

GEMEENTEN EN BESTUURDERS

Weinig concrete informatie

Economisch belang meestal beperkt geacht

Overleg / aandacht omdat visserij 'bijzonder' is

(traditie, beroep en infrastructuur)

Toenemende sociale problemen

Twijfels over de 'kritieke massa' van de vloot

Kennis van EVF (as 4) lijkt onvoldoende

GEMEENTEN / BESTUURDERS

Gemeente	Belang toerisme		Belang economie	
	Gemeente	Bestuurders	Gemeente	Bestuurders
De Marne		Groot / matig		Groot
Den Haag	Matig		Zwak	
Den Helder	Zwak	Matig / zwak	Zwak	Zwak
Den Oever	Matig		Matig	
Goedereede	Matig	Groot / matig	Matig	Groot / matig
Harlingen	Zwak	Matig / zwak	Matig	Groot / zwak
Katwijk	Matig	Matig	Zwak	Matig
Reimerswaal	Zwak		Matig	
Sluis	Matig		Matig	
Texel	Groot	Groot / matig	Groot	Matig / zwak
Tholen	Matig	Zwak	Matig	Matig
Urk	Groot	Groot / matig / zwak	Groot	Groot
Velsen	Matig		Matig	

IJSSELMEERVISSERIJ

**Zeer verspreid – max. 9-11 schepen (UK, VD, EH)
= 15-20 arbeidsplaatsen**

Werkgelegenheidseffect max. 0,1-0,3%

CONCLUSIES

‘Visserijgemeenschap’ / -gemeente is een kwestie van beleving. Niet van feiten.

(niet-vissers zijn niet onderzocht!)

Kottereigenaren geloven in de toekomst

BELEID

Meer aandacht voor EVF – zwaartepunt 4

Infrastructuur afstemmen op de ontwikkeling van de sector.

(Her)scholing

Minder sanering, meer innovatie

Reactie van de omgeving

	Positief	Neutraal	Negatief
Hoe heeft uw gezin gereageerd op uw vertrek uit de visserij?	64%	28%	8%
Hoe reageerde uw directe omgeving op uw vertrek uit de visserij?	36%	50%	14%
Hoe kijken nu uw toenmalige collega's naar uw vertrek uit de visserij?	45%	8%	47%

Oordeel achteraf

Hoe oordeelt u achteraf over uw vertrek uit de visserij?	Ik was erg graag blijven vissen.	33%
	Ik heb er goed aan gedaan om te stoppen.	63%
	Het maakt eigenlijk niet uit.	4%

Over visser worden

	Ja	Nee
Zou u nu opnieuw visser willen worden?	32%	68%
Heeft u kinderen of kleinkinderen die aan boord van vissersschepen werken?	8%	92%
Zou u uw kinderen of kleinkinderen aanbevelen om het beroep van visser te kiezen?	12%	88%